

Estudi sobre el consum de bosses de plàstic a Catalunya l'any 2016

Resum executiu

Desembre 2017

Antecedents

Aquest document conté el **resum executiu de l'estudi del consum de bosses de plàstic a Catalunya l'any 2016**. L'estudi es planteja en el marc del Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos 2013-2020 (PRECAT20) que quantifica els següents objectius de **reducció, respecte a les dades de 2007, del consum de bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no compostable**:

- > Reducció l'any 2016 del 90% en l'àmbit del comerç de gran distribució i del 50% en l'àmbit del comerç urbà.
- > Reducció l'any 2020 del 90% de la totalitat de bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable en tots els formats comercials.

Així mateix, com en anteriors edicions de l'estudi, **es mesura el consum d'altres tipus de bosses de material plàstic i no plàstic** per l'any 2016 i la seva evolució des de 2007.

En aquest estudi s'ha continuat usant la **classificació de les bosses segons el punt de lliurament**, introduïda a l'edició de l'any passat. Aquesta nova metodologia permet realitzar una anàlisi conjunta de **les bosses de plàstic no compostables lliurades al lineal de caixa o a domicili**.

Finalment, l'estudi estableix una **correspondència entre els objectius de reducció que estableix el PRECAT20 i els que es troben recollits a la Directiva (UE) 2015/720 del Parlament Europeu i del Consell**, per la que es modifica la Directiva 94/62/CE, en particular pel què fa a la reducció del consum de les bosses de plàstic anomenades lleugeres. D'acord amb aquesta correspondència, l'estudi fixa també una estimació del consum de les bosses de plàstic segons el gruix de les bosses (en micres), d'acord als criteris de la Directiva europea.

Prèviament a la presentació dels resultats, s'inclou:

- > un glossari amb les diverses **definicions de bossa** (no excloents) que condicionen l'actuació de l'Agència de Residus
- > un **llistat dels formats comercials** amb els quals es treballa al llarg del document.

Glossari amb els tipus de bossa ressenyats en aquest estudi

Segons punt de lliurament

Bossa de caixa	Qualsevol bossa utilitzada per transportar la compra i que pot portar-se en una mà gràcies a la confecció de les seves nanses.
Bossa de lliurament a domicili	Qualsevol bossa, amb o sense nanses, utilitzada pels serveis propis o subcontractats pels punts de venda de mercaderies o productes pel al

	transport i lliurament a domicili de la compra dels seus clients.
Bossa de secció	Qualsevol bossa, amb o sense nanses, utilitzada per al producte fresc i a granel: fruita i verdura, peix, xarcuteria, fleca, etc.
Bossa de consigna	Bossa emprada per tancar les bosses que el consumidor porta d'altres establiments amb la finalitat d'evitar furts.

Segons Directiva (UE) 2015/720 (bosses de material plàstic)

Bosses de plàstic molt lleugeres	Bosses de plàstic de menys de 15 micres i necessàries per raons d'higiene o subministrades com envàs primari per aliments a granel.
Bosses de plàstic lleugeres	Bosses de plàstic amb un gruix inferior a 50 micres. No s'inclouen les bosses necessàries per raons d'higiene o subministrades com envàs primari per aliments a granel amb un gruix inferior a 15 micres.
Bosses de 50 micres o més	Amb un gruix igual o superior a 50 micres

Segons material

Plàstic	Bosses fabricades amb qualsevol material plàstic.
Paper	Bosses fabricades amb paper.
Ràfia	Bosses fabricades amb teixit sintètic de ràfia, molt emprades pels establiments comercials com a bosses reutilitzables de gran capacitat, per la seva resistència. Es considera que poden arribar a tenir uns 50 usos.
Roba	Bosses fabricades amb cotó.
Teixit no teixit	El teixit no teixit és una làmina, vel o napa de fibres flexibles i poroses, sense trama. Es produeix principalment de fibres tèxtils sintètiques com el polipropilè (PP) i el polièster (principalment, PET). El material pot romandre inalterable durant un llarg període de temps per, al final de la seva vida útil, dipositar-los al contenidor del reciclatge ja que ho són al 100%.
Niló	Bosses fabricades amb niló.
Altres	En aquesta categoria s'inclouen altres tipus de bosses no assimilables a les anteriors categories, com ara: bosses plegables amb rodes, o bé altres recipients com poden ser les caixes reutilitzables.

Segons impacte mediambiental / gestió de residus (bosses de material plàstic)

Plàstic compostable	Bosses elaborades amb matèries (midó, fècula de patata...) que són aptes per a fer-ne compost un cop finalitzada la seva vida útil (norma UNE-EN 13432).
Plàstic no biodegradable	Entre les bosses de plàstic no biodegradable, destaquen les bosses oxo-biodegradables : bosses de plàstic a les quals s'afegeix un additiu durant el procés de fabricació que n'accelera la descomposició en partícules diminutes, malgrat que sense arribar a biodegradar-les.

Segons nombre d'usos (bosses de material plàstic)

Bosses de plàstic d'un sol ús	Bosses de plàstic que, per gramatge i característiques, es considera que
--------------------------------------	--

tenen una vida útil limitada a un sol ús.

Es poden distingir tres subcategories:

- **BPNU** (bosses de plàstic amb nanses d'un sol ús): bosses de plàstic d'un sol ús amb nanses lliurades al lineal de caixa o en el repartiment a domicili.
- **Bosses de plàstic d'un sol ús de secció**: bosses de plàstic d'un sol ús lliurades per raons d'higiene o subministrades com envàs primari per aliments a granel.
- **Bosses de plàstic d'un sol ús de consigna**: bossa de plàstic d'un sol ús emprada per tancar les bosses que el consumidor porta d'altres establiments amb la finalitat d'evitar furts.

Plàstic reutilitzable (UNE 53942)

Bosses que seguint la norma UNE 53942 permeten un mínim de 15 usos.

Formats comercials amb la seva corresponent superfície

Formats comercials

Establiments de comerç urbà	<p>Establiments detallistes de superfície inferior a 400 m², de les següents tipologies¹:</p> <ul style="list-style-type: none">> Quotidià alimentari> Quotidià no alimentari> Equipament de la llar> Equipament de la persona> Automoció i carburants> Cultura i lleure> Comerç mixt> Altres <p>Aquesta categoria inclou els establiments en règim d'autoservei, especialitzat en productes d'alimentació, drogueria, perfumeria i producte no quotidià, de superfície inferior als 400 m² (també coneguts com "superserveis").</p>
Supermercats	<p>Establiments en règim d'autoservei, especialitzat en productes d'alimentació, drogueria, perfumeria i producte no quotidià, de superfície entre els 400 i els 2.499m².</p>
Hipermercats	<p>Establiments que ofereixen una àmplia oferta de productes de consum quotidià i no quotidià en règim d'autoservei, amb una superfície igual o més gran de 2.500 m².</p>

¹ En el cas del subsector comerç mixt s'ha fet una excepció i s'han enquestat dos establiments de tipus basar amb una superfície superior als 400 m². Aquest tipus d'establiment, que no té un consum de bosses comparable al dels supermercats, hipermercats o grans magatzems, és cada cop més freqüent trobar-lo amb una superfície superior als 400 m² pel que, si no s'hagués fet aquesta excepció, el seu consum de bosses no hauria quedat cobert en l'estudi.

Grans magatzems

Establiments organitzats per seccions, amb una gran varietat d'oferta comercial.

Advertiment metodològic: al llarg de l'estudi es presenta la informació en taules que contenen xifres, en ocasions, de gran magnitud. Cal tenir en compte que per a dades de població, de nombre d'establiments, o d'unitats de bosses, s'han utilitzat números enters i, per als percentatges i superfícies, s'acostuma a mostrar una xifra decimal. Tot i així, els càlculs s'han realitzat amb tots els seus decimals i, per tant, els càlculs resultants d'operacions amb quantitats molt altes poden resultar visualment equívocs tot i ser correctes.

Consum de BPNU

El total de bosses de plàstic amb nanses d'un sol ús (BPNU) lliurat pels establiments comercials l'any 2016 s'ha estimat en 1.450 milions d'unitats (Taula 1). Aquesta xifra és superior als 1.229 milions d'unitats distribuïdes el 2015. Tot i aquest augment, el consum resta llunyà dels més de 2.300 milions de bosses lliurades l'any 2007. L'explicació d'aquest increment des del 2012 en el consum de BPNU, es troba en l'augment del consum d'aquestes bosses al comerç urbà.

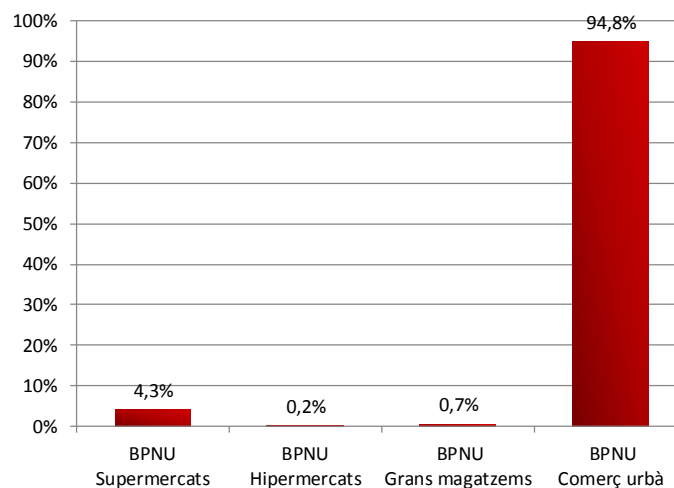
Taula 1. Bosses de plàstic amb nanses d'un sol ús (BPNU) distribuïdes a Catalunya l'any 2016 pels diferents formats i subsectors comercials

SUBSECTOR	BPNU TOTAL	BPNU Supermercats	BPNU Hipermercats	BPNU Grans magatzems	BPNU Comerç urbà
Quotidià alimentari	841.942.491	62.675.748			779.266.743
Quotidià no alimentari	93.698.571				93.698.571
Equipament de la llar	212.437.690				212.437.690
Equipament de la persona	47.303.569				47.303.569
Automoció i carburants	80.539.202				80.539.202
Cultura i lleure	67.519.172				67.519.172
Comerç mixt	94.384.232		3.149.520	9.513.639	81.721.073
Altres	12.597.383				12.597.383
TOTAL	1.450.422.311	62.675.748	3.149.520	9.513.639	1.375.083.404

Font: elaboració pròpia

Per formats comercials, el **comerç urbà és el principal consumidor de BPNU**, amb una quota del 94,8% sobre el total de les BPNU repartides el 2016, confirmant el creixement del pes relatiu del comerç urbà en el consum de BPNU ja que el 2012 era del 90,6% i el 2015 del 93,1%. Aquesta quota s'ha més que doblat des de l'any 2007, com a conseqüència de les mesures de prevenció del consum de BPNU a supermercats, hipermercats i grans magatzems.

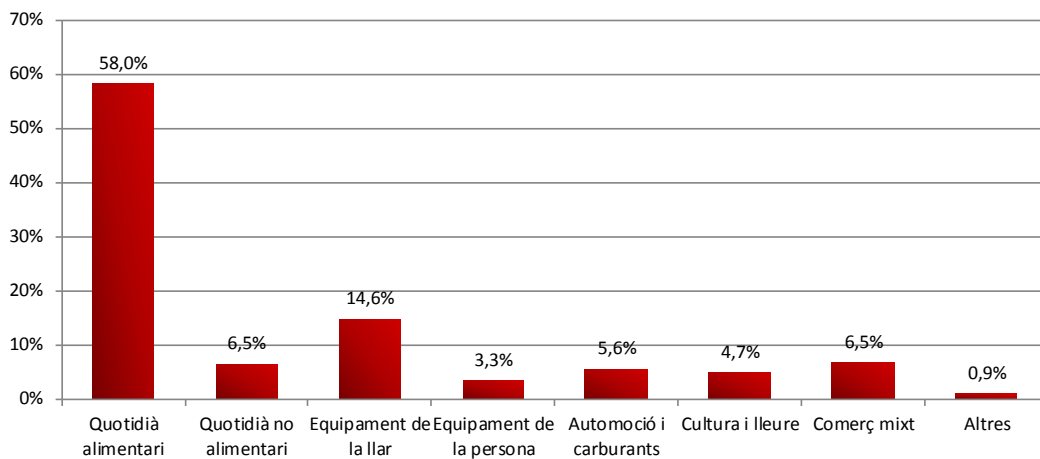
Gràfic 1. BPNU distribuïdes pels formats comercials a Catalunya l'any 2016 (en % sobre el total de BPNU distribuïdes)

Font: elaboració pròpia

D'altra banda, el **subsector que més BPNU aporta al resultat final del còmput de bosses és**, amb diferència, **el quotidià alimentari**, tot i que ha disminuït la seva proporció d'un 72,5% el 2012 a un 58% el 2016 el total de BPNU repartides per aquest subsector. En canvi, **ha augmentat el consum de BPNU i la proporció de bosses repartides al subsector quotidià no alimentari** de 4,9% a 6,5%, entre 2012 i 2016, xifra que l'any 2015 arribava al 8,7%. També **ha augmentat el consum al subsector equipament de la llar** (de 8,5% a 14,6% del 2015 al 2016), al d'**automoció i carburants** (del 3,1% al 5,6% en el mateix període) i **s'ha duplicat al subsector de cultura i lleure** (de 2,2% al 4,7%).

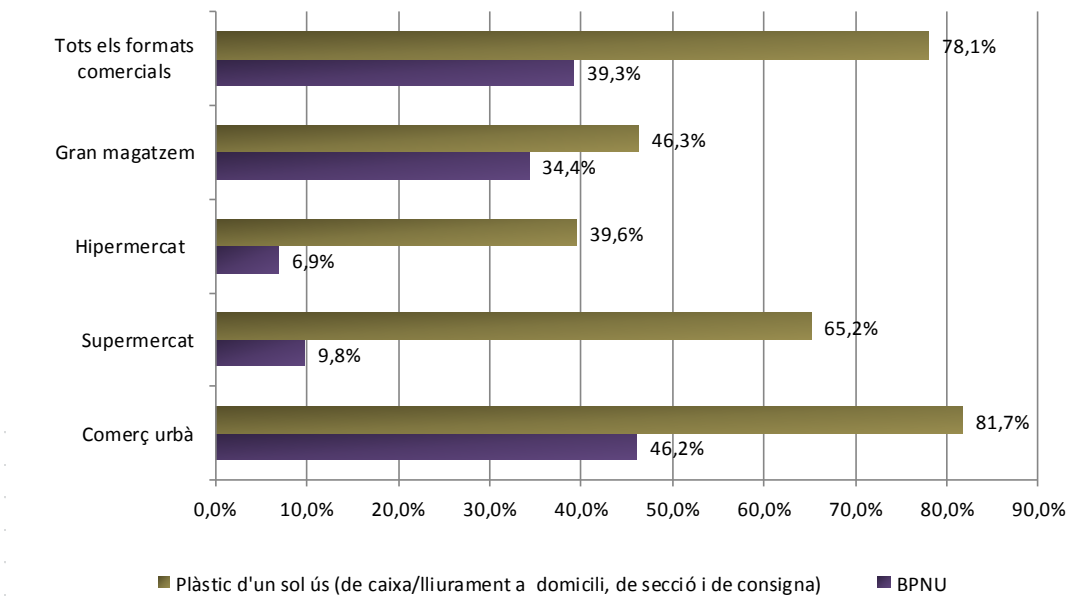
Gràfic 2. BPNU distribuïdes pels subsectors comercials de Catalunya l'any 2016, considerant tots els formats comercials (en % sobre el total de BPNU distribuïdes)

Font: elaboració pròpia

El Gràfic 3 permet apreciar quin és el pes que representen les bosses de plàstic d'un sol ús, i les BPNU, sobre la totalitat de bosses, de plàstic o d'altres materials, lliurades pels establiments comercials catalans. **Les bosses de plàstic d'un sol ús (de caixa/liurament a domicili, de secció i de consigna) representen el 78,1% de totes les bosses distribuïdes pel conjunt de formats comercials, i les BPNU, un 39,3%**. El 2015 eren 82,1% i 35,3% respectivament, cosa que mostra una disminució de quatre punts en el consum de bosses de plàstic d'un sol ús (donada a tots els formats comercials), mentre el consum de BPNU ha augmentat en un any, empès per l'augment d'aquest consum al comerç urbà (de 40,5% a 46,2%).

Gràfic 3. Bosses de plàstic d'un sol ús (de caixa/ lliurament a domicili, de secció i de consigna) i BPNU distribuïdes pels diferents formats comercials de Catalunya l'any 2016 (en % sobre la totalitat de bosses distribuïdes pel comerç)

Font: Elaboració pròpia

Consum de bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable

BPNU + Bosses de plàstic oxo-biodegradable de caixa/lliurament a domicili = Bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable

Amb la finalitat de quantificar l'objectiu de reducció del PRECAT20 de les bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable, s'ha introduït una nova categoria que inclou les BPNU i les bosses de plàstic oxo-biodegradable de caixa/lliurament a domicili.

Aquesta categoria suma la xifra de 1.514.893.091 unitats el 2016, el que representa un augment del 16% respecte el 2015, quan es van repartir 1.302.693.553. Aquest és un augment considerable, causat per l'augment en més de 200 milions de BPNU al comerç urbà.

Amb dades de 2016, el comerç urbà lliura el 92,3% d'aquest tipus de bossa, els supermercats el 6,9%, els hipermercats el 0,2% i els grans magatzems el 0,6%.

Taula 2. Bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable (BPNU o oxo-biodegradable de caixa/lliurament a domicili) distribuïdes a Catalunya l'any 2016, pels diferents formats comercials a Catalunya i segons material

FORMAT COMERCIAL	TOTAL	Plàstic d'un sol ús	Plàstic oxo-
		BPNU	biodegradable
Comerç urbà	1.398.047.864	1.375.083.404	22.964.460
Supermercat	104.172.059	62.675.748	41.496.312
Hipermercat	3.159.529	3.149.520	10.009
Gran magatzem	9.513.639	9.513.639	0
TOTAL	1.514.893.091	1.450.422.311	64.470.781

Font: elaboració pròpia

Consum de bosses de plàstic no compostable de caixa/lliurament a domicili

BPNU + Bosses de plàstic oxo-biodegradable + Bosses de plàstic reutilitzable de caixa/lliurament a domicili
= Bosses de plàstic no compostable de caixa/lliurament a domicili

En aquest apartat es realitza una **anàlisi conjunta de les bosses de plàstic no compostables lliurades al lineal de caixa o a domicili** que són les bosses que la Llei 5/2017 prohibeix el seu lliurament gratuït². En aquesta categoria s'inclouen **BPNU, bosses de plàstic oxo-biodegradable i bosses de plàstic reutilitzable** de caixa/lliurament a domicili.

A la Taula 3 es presenten els resultats per format comercial. **El total de bosses de plàstic no compostable de caixa i lliurament a domicili és de 1.649 milions d'unitats**. D'aquestes, el 85% són consumides al comerç urbà i el 13% als supermercats, mentre que el consum a grans magatzems i hipermercats se situen lleugerament per sobre de l'1%.

² Segons l'Article 195 de la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni, es prohibeix el lliurament gratuït de bosses de caixa o de lliurament a domicili de qualsevol material plàstic, inclòs el plàstic en general, el plàstic oxodegradable i el plàstic biodegradable, amb exclusió de les bosses compostables que compleixin els requisits de la norma UNE-EN 13432 o equivalent, en els punts de venda de mercaderies o productes.

Taula 3. Bosses de plàstic no compostable de caixa/liurament a domicili (BPNU o oxo-biodegradable de caixa/liurament a domicili, plàstic reutilitzable) distribuïdes a Catalunya l'any 2016, pels diferents formats comercials a Catalunya i segons material

FORMAT COMERCIAL	TOTAL	Plàstic d'un sol ús	Plàstic oxo-	Plàstic
		BPNU	biodegradable	reutilitzable
Comerç urbà	1.398.047.864	1.375.083.404	22.964.460	0
Supermercat	210.367.010	62.675.748	41.496.312	106.194.951
Hipermercat	22.322.403	3.149.520	10.009	19.162.874
Gran magatzem	18.466.975	9.513.639	0	8.953.336
TOTAL	1.649.204.252	1.450.422.311	64.470.781	134.311.161

Font: elaboració pròpia

Consum total de bosses de caixa/liurament a domicili

BPNU + Bosses de plàstic oxo-biodegradable + Bosses de plàstic reutilitzable
 + Bosses de plàstic compostable + Bosses de ràfia + Bosses de paper
 + Bosses de roba + Bosses de teixit no teixit + Bosses de niló + Altres bosses
 de caixa/liurament a domicili
 = **Bosses de caixa/liurament a domicili**

El volum total de bosses de caixa/liurament a domicili suma **2.096.402.825 unitats**. Per tipus de material, el 69,2% de les bosses són de plàstic d'un sol ús, el 19,4% de paper, el 6,4% de plàstic reutilitzable i el 3,1% de plàstic oxo-biodegradable. Respecte l'any passat, **el volum total de bosses de caixa/liurament a domicili ha augmentat un 23%**.

Taula 4. Bosses de caixa/liurament a domicili distribuïdes l'any 2016, pels diferents formats comercials a Catalunya i segons material

FORMAT COMERCIAL	TOTAL	Plàstic d'un sol ús	Plàstic	Plàstic oxo-	Plàstic reutilitzable
		BPNU	compostable	biodegradable	
Comerç urbà	1.837.149.790	1.375.083.404	6.444.035	22.964.460	0
Supermercat	214.867.293	62.675.748	730.639	41.496.312	106.194.951
Hipermercat	23.344.256	3.149.520	195.389	10.009	19.162.874
Gran magatzem	21.041.485	9.513.639	0	0	8.953.336
TOTAL	2.096.402.825	1.450.422.311	7.370.063	64.470.781	134.311.161

Ràfia	Paper	Roba	Teixit no teixit	Niló	Altres
2.972.037	404.007.050	7.271.883	18.189.447	217.474	0
3.410.486	102.825	2.451	138.099	29.461	86.322
795.187	3.113	0	15.920	0	12.244
5.223	2.568.539	0	408	0	340
7.182.933	406.681.527	7.274.334	18.343.874	246.936	98.906

Nota: el TOTAL exclou la categoria "altres", perquè aquesta inclou, a més d'altres tipus de bosses (bosses plegables amb rodes), elements no assimilables a les bosses com ara capsos de cartró reutilitzable. Per altra banda, segons els resultats de l'enquesta, el comerç urbà no distribueix bosses de plàstic reutilitzable; es tracta d'un tipus de bossa que els establiments enquestats, o efectivament no utilitzen, o no distingeixen de la BPNU, al contrari de les ensenyes de supermercats i hipermercats que les empren com a substitut de les BPNU en aplicació d'una política d'eradicació de les bosses d'un sol ús, i per tant les tenen perfectament comptabilitzades.

Font: elaboració pròpia

Consum total de bosses de secció

Bosses de plàstic d'un sol ús de secció + Bosses de plàstic oxo-biodegradable de secció + Bosses de paper de secció
= **Bosses de secció**

El volum total de bosses de secció és de **1.595.750.653 unitats**. Cal posar de manifest que aquest volum de bosses de secció es considera que pot estar infravalorat perquè és una dada que comporta majors dificultats de quantificació que el còmput de les bosses de caixa/lliurament a domicili.

Tanmateix, amb les dades disponibles del 2016, **les bosses de secció representen un 43,2% del total de bosses distribuïdes a Catalunya**. Amb aquestes dades, es constata que el consum de bosses lliurades de caixa/lliurament a domicili és, l'any 2016, superior al de les bosses lliurades en secció. Aquesta dada contrasta amb l'estudi de l'any anterior, en el que les bosses de secció (1.781 milions) eren lleugerament superiors a les de caixa (1.700 milions). El factor explicatiu de la caiguda de consum de bosses de secció es troba en **la reducció del 17,5% en el consum de bosses de secció al comerç urbà respecte l'any passat**, que ha passat d'assolir una xifra de 1.383 milions de bosses a les 1.142 milions actuals.

Per formats comercials, les bosses de secció representen el 38,33% de les bosses del comerç urbà, el 66,5% de les bosses dels supermercats, el 47,15% de les bosses dels hipermercats i el 24% de les bosses dels grans magatzems.

Taula 5. Bosses de secció distribuïdes a Catalunya l'any 2016, pels diferents formats comercials i segons material

FORMAT COMERCIAL	TOTAL	Bossa de plàstic d'un sol ús de secció	Bossa de plàstic oxo-biodegradable de secció	Bossa de paper de secció
Comerç urbà	1.142.051.799	1.059.699.268	0	82.352.531
Supermercat	425.630.606	354.790.347	32.663.687	38.176.572
Hipermercat	21.420.334	14.151.916	1.848.000	5.420.418
Gran magatzem	6.647.914	3.318.278	0	3.329.636
TOTAL	1.595.750.653	1.431.959.810	34.511.687	129.279.157

Font: elaboració pròpia

Consum total de bosses de consigna

Bosses de plàstic d'un sol ús de consigna
= **Bosses de consigna**

El nombre de bosses de consigna, que **només es van distribuir als hipermercats** de Catalunya, és de **675.000 unitats**, xifra que suposa una reducció del 36% respecte l'any passat.

Taula 6. Bosses de consigna distribuïdes a Catalunya l'any 2016, segons material

FORMAT COMERCIAL	TOTAL	Bossa de plàstic d'un sol ús de consigna
Hipermercat	675.000	675.000
TOTAL	675.000	675.000

Font: elaboració pròpia

Consum total de bosses

Bosses de caixa/l·liurament a domicili + Bosses de secció
+ Bosses de consigna
= **Total de bosses**

A continuació, es detalla el consum agregat de les bossa de caixa/l·liurament a domicili, de les bosses de secció i de les bosses de consigna.

El **volum total de bosses de tot tipus de material lliurat pel comerç català l'any 2016 s'ha estimat en 3.693 milions d'unitats** (veure Taula 7), el que suposa un increment del 8,7% respecte a les 3.399 milions d'unitats de bosses (de plàstic i altres materials) lliurades l'any 2007 i del 6,0% respecte les 3.483 milions d'unitats de bosses lliurades l'any 2015. Tanmateix, cal posar de manifest que la dada de consum total de bosses de 2007 no era tan acurada al no comptabilitzar les bosses de secció i no diferenciar els tipus de bossa de plàstic.

El **comerç urbà** (que representa el 80% de la superfície comercial a Catalunya³) **concentra el 80,7% del consum de bosses** que ha fet el comerç català l'any 2016, i el **84,5% del consum de bosses de plàstic d'un sol ús**, que coincideix que són les d'ús majoritari als establiments comercials. Aquests són uns percentatges que es mantenen relativament estables respecte l'any anterior.

Taula 7. Bosses de caixa/liurament a domicili, de secció i de consigna distribuïdes a Catalunya l'any 2016, pels diferents formats comercials i segons material

FORMAT COMERCIAL	TOTAL*	Plàstic d'un sol ús	Plàstic compostable	Plàstic oxo-biodegradable	Plàstic reutilitzable
Comerç urbà	2.979.201.589	2.434.782.672	6.444.035	22.964.460	0
Supermercat	640.411.577	417.466.095	730.639	74.159.998	106.194.951
Hipermercat	45.427.346	17.976.436	195.389	1.858.009	19.162.874
Gran magatzem	27.694.283	12.831.917	0	0	8.953.336
TOTAL	3.692.734.795	2.883.057.120	7.370.063	98.982.467	134.311.161

Ràfia	Paper	Roba	Teixit no teixit	Niló	Altres
2.972.037	486.359.581	7.271.883	18.189.447	217.474	0
3.410.486	38.279.397	2.451	138.099	29.461	86.322
795.187	5.423.531	0	15.920	0	12.244
5.223	5.898.175	0	408	5.223	340
7.182.933	535.960.684	7.274.334	18.343.874	252.159	98.906

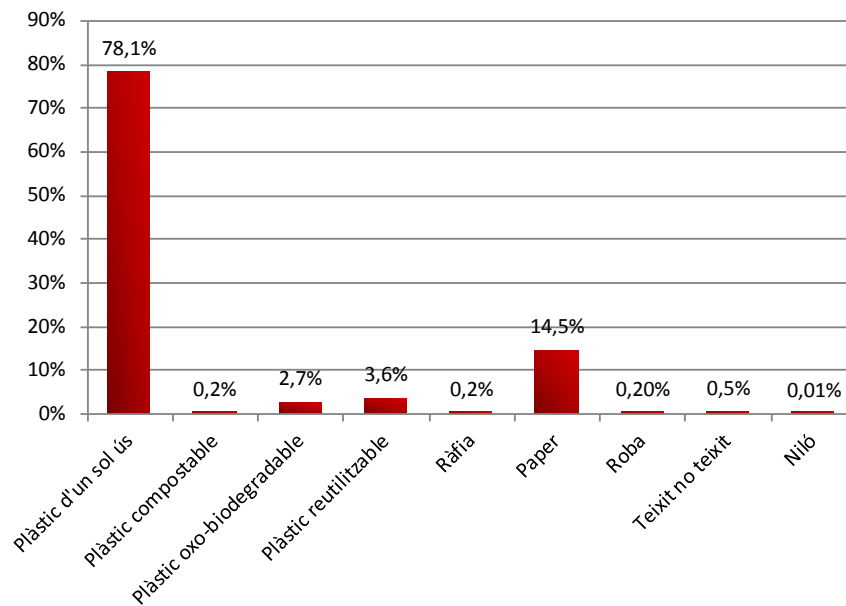
* Nota: el TOTAL exclou la categoria "altres", perquè aquesta inclou, a més d'altres tipus de bosses (bosses plegables amb rodes), elements no assimilables a les bosses com ara capsos de cartró reutilitzable. Per altra banda, segons els resultats de l'enquesta, el comerç urbà no distribueix bosses de plàstic reutilitzable; es tracta d'un tipus de bossa que els establiments enquestats, o efectivament no utilitzen, o no distingeixen de la BPNU, al contrari de les ensenyes de supermercats i hipermercats que les empren com a substitut de les BPNU en aplicació d'una política d'eradicació de les bosses d'un sol ús, i per tant les tenen perfectament comptabilitzades.

Font: elaboració pròpia

De totes les bosses lliurades pel conjunt d'establiments comercials, un 78,1% són de plàstic d'un sol ús, un 14,5% són de paper, un 2,7% són de plàstic oxo-biodegradable i un 3,6% són de plàstic reutilitzable. Així, **entre 8 i 9 bosses de cada 10 bosses lliurades al sector comercial català estan fetes de plàstic**. Respecte l'any passat, el pes del plàstic s'ha vist reduït del 89% al 85%.

³ La Taula 17 d'aquest document (Metodologia) presenta la distribució de superfícies comercials a Catalunya, per subsectors i per formats comercials.

Gràfic 4. Distribució de les bosses de caixa/liurament a domicili, de secció i de consigna distribuïdes pel comerç a Catalunya l'any 2016, segons material (en %)

Font: elaboració pròpia

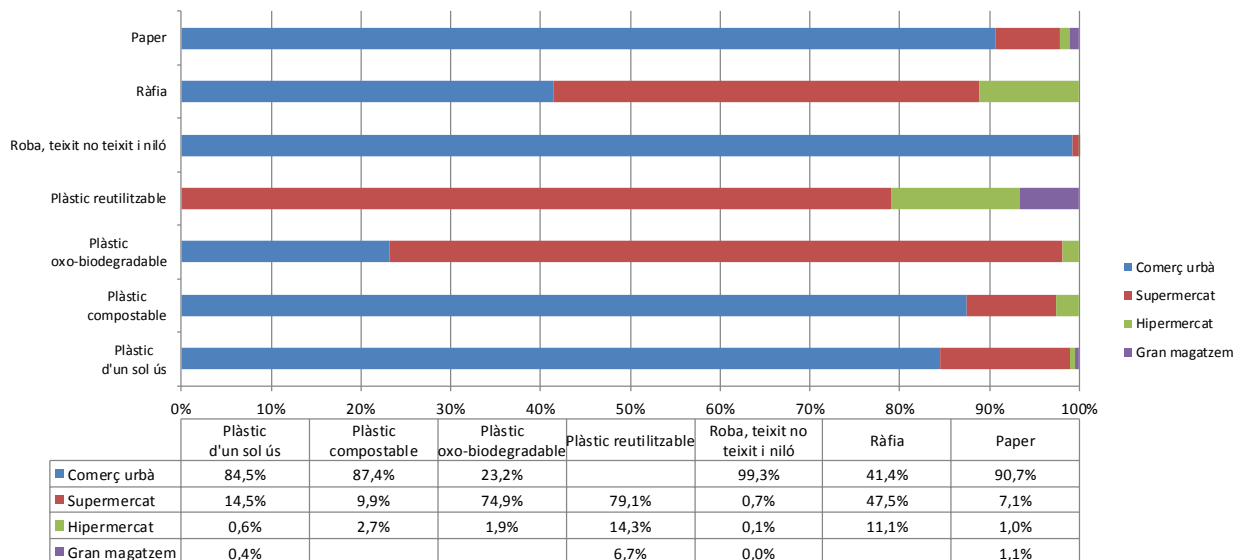
El següent gràfic analitza quin és l'ús dels diferents materials de què estan fetes les bosses, pels diversos formats comercials:

- > Les **bosses de plàstic d'un sol ús** (de caixa/liurament a domicili, de secció i de consigna) representen el 78,1% de bosses repartides i són emprades de manera preponderant pel **comerç urbà**, que en consumeix un **84,5% del total**. La resta del consum d'aquestes bosses es concentra als supermercats, amb un 14,5% del consum, sumant el restant 1% entre els hipermercats i els grans magatzems.
- > El conjunt de bosses de **plàstic compostable** distribuïdes l'any 2016 suposen tan sols el 0,2% del total de bosses repartides. El **87,5% d'aquestes bosses es reparteixen al comerç urbà** i en menor mesura als supermercats (9,9%) i als hipermercats (2,7%).
- > Les **bosses de plàstic oxo-biodegradable** representen el **2,7% del total** (el 2015 era 3,2%, i el 2012, 8,7%). **Es reparteixen, sobretot, als supermercats, que lliuren el 74,9% del total de bosses de plàstic oxo-biodegradable**. Aquesta davallada pot ser explicada per l'augment del pes relatiu del comerç urbà al consum d'aquestes bosses, que ha passat del 10,9% al 23,2% actual.

- > Les **bosses de plàstic reutilitzable**, que representen el 3,6% del total, no tenen presència al comerç urbà, i es distribueixen majoritàriament en supermercats (79%), així com als hipermercats (14,3%) i grans magatzems (6,7%).
- > El **comerç urbà lliura la pràctica totalitat de bosses de roba i teixit no teixit i niló** que es distribueixen a Catalunya (el 99,3% d'aquestes bosses).
- > El **consum de bosses de ràfia es concentra al comerç urbà i als supermercats**, amb un 41,4% i un 47,5% respectivament. L'any 2015, el comerç urbà distribuïa el 63,8% de les bosses de ràfia, mentre que el pes dels supermercats era del 27,7%. Així, ha augmentat la presència de ràfia als supermercats mentre que aquesta s'ha vist reduïda al comerç urbà.
- > Les **bosses de paper** representen el 14,5% de les bosses lliurades a Catalunya i pràcticament un **90,8% són repartides pel comerç urbà**, xifra que representa un augment respecte el 85% que marcava l'any passat. Al contrari, els supermercats han passat de lliurar el 12,5% de les bosses de paper l'any 2015 a un 7,1% el següent any.

Gràfic 5. Distribució dels diferents materials de bosses de caixa/liurament a domicili, de secció i de consigna, segons format comercial (en %)

Font: elaboració pròpia

Pes de les bosses de plàstic d'un sol ús

El pes unitari de les BPNU ha augmentat lleugerament, respecte 2015. Els canvis més destacats es troben als subsectors cultura i lleure (on el pes unitari de les BPNU ha passat de 17,45 grams l'any 2015 a 23,55 grams l'any 2016) i comerç mixt (on ha passat de 3,56 a 9,88 grams en el mateix període), i als hipermercats (on ha passat de 8,37 a 13,23 grams). Només ha disminuït el pes unitari en els subsectors quotidià alimentari i equipament de la persona.

Taula 8. Pes unitari en grams de la bossa de plàstic d'un sol ús (bosses de caixa/liurament a domicili, de secció, de consigna) segons subsector/format comercial

SUBSECTOR / FORMAT		PES UNITARI DE LES BOSSES DE PLÀSTIC D'UN SOL ÚS (gr.)		
		De caixa/ lliurament a domicili - BPNU	De secció	De consigna
Comerç urbà	Quotidià alimentari	7,17	2,74	
	Quotidià no alimentari	8,33	2,09	
	Equipament de la llar	20,82		
	Equipament de la persona	12,04		
	Automoció i carburants	21,93		
	Cultura i lleure	23,55		
	Comerç mixt	9,88		
	Altres	8,67		
	Supermercats	5,91	2,74	
Hipermercats	13,23	2,71	15,00	
Grans magatzems	15,98	5,31		

Font: elaboració pròpia

Tal i com es desprèn de la Taula 9, l'any 2016 es va consumir un volum de més de 16.197 tones de plàstic només en BPNU, i unes 20.130 tones de plàstic corresponents a bosses de plàstic d'un sol ús, ja fossin de caixa/liurament a domicili, de secció o bé de consigna. El pes total de les BPNU el 2015 sumava 10.814 tones, el que suposa un augment de 5.384 tones.

Taula 9. Pes en quilos de les bosses de plàstic d'un sol ús (bosses de caixa/liurament a domicili, de secció, de consigna), segons subsector/format comercial

SUBSECTOR / FORMAT		BPNU - PLÀSTIC DE	PLÀSTIC UN SOL ÚS DE SECCIÓ	PLÀSTIC D'UN SOL ÚS DE CONSIGNA	TOTAL
		CAIXA/LLIURAMENT A DOMICILI			
Comerç urbà	Quotidià alimentari	5.587.343	2.883.346		8.470.689
	Quotidià no alimentari	780.509	12.802		793.311
	Equipament de la llar	4.422.953			4.422.953
	Equipament de la persona	569.535			569.535
	Automoció i carburants	1.766.225			1.766.225
	Cultura i lleure	1.590.077			1.590.077
	Comerç mixt	807.404			807.404
	Altres	109.219			109.219
	Supermercats	370.363	970.450		1.340.814
Hipermercats	41.681	38.422	10.125	90.228	
Grans magatzems	152.028	17.620		169.648	
TOTAL	16.197.336	3.922.641	10.125	20.130.102	

Font: elaboració pròpia

Gruix de les bosses de plàstic

L'article 1 de la Directiva Europea 2015/720 introdueix un nou criteri de classificació de les bosses de plàstic com és el gruix en micres. D'acord amb aquest criteri, la Directiva fixa les següents categories de bosses de plàstic:

- Bossa de plàstic lleugera: bossa de plàstic amb un gruix inferior a 50 micres.
- Bossa de plàstic molt lleugera: bossa de plàstic amb un gruix inferior a 15 micres, necessària per raons d'higiene o subministrades com envàs primari per aliments a granel quan el seu ús contribueix a la prevenció del desaprofitament d'aliments.

D'acord amb aquesta distinció, s'han obtingut dades de consum de bosses de plàstic, dels diferents formats comercials, desagregades en **tres categories de bosses que no es superposen**.

- > **Bosses de plàstic molt lleugeres:** de menys de 15 micres i necessàries per raons d'higiene o subministrades com envàs primari per aliments a granel.
- > **Bosses de plàstic lleugeres:** bosses amb un gruix inferior a 50 micres. No s'inclouen les bosses necessàries per raons d'higiene o subministrades com envàs primari per aliments a granel amb un gruix inferior a 15 micres. Són les bosses afectades directament per la Directiva.
- > **Bosses de 50 micres o més.** Bosses amb un gruix igual o superior a 50 micres. Aquestes bosses queden al marge de la Directiva europea.

Prèviament a analitzar les dades obtingudes, es presenta un **esquema dels intervals de gruix segons tipus de bossa de plàstic** que permet visualitzar en quines categories de la Directiva es situen les bosses de plàstic. Totes les bosses de caixa i lliurament a domicili, tot i que tinguin un gruix inferior a 15 micres, es situarien com a mínim en la categoria 'lleugeres' ja que no compleixen un dels requisits (necessàries per raons d'higiene o subministrades com envàs primari per aliments a granel).

		Molt lleugeres	Lleugeres	50 micres o més
De caixa/ lliurament a domicili	BPNU			
	Oxo-biodegradable			
	Compostable			
	Reutilitzable			
De secció	Plàstic d'un sol ús			
	Oxo-biodegradable			

El consum de bosses de plàstic segons el seu gruix es va recollir per primer cop en l'edició anterior, amb dades de 2015, pel que és possible comparar l'evolució del consum de bosses segons aquest criteri.

La distribució de les bosses de caixa/lliurament a domicili per intervals de gruix és molt diversa (veure Taula 10):

- > En el cas de les **BPNU**: en el comerç urbà el 91% de les BPNU són lleugeres i el 9% són de 50 micres o més (l'any 2015 el 94% de les BPNU eren lleugeres i el 6% de 50 micres o més); tal com es va detectar l'any 2015, en el cas dels supermercats i hipermercats, la totalitat de BPNU són lleugeres mentre que totes les BPNU lliurades als grans magatzems tenen un gruix superior a 50 micres. Malgrat que s'han identificat BPNU amb un gruix inferior a 15 micres, com que no compleixen els dos requisits de la Directiva per considerar-les com a bosses molt lleugeres (gruix inferior a 15 micres i necessàries per raons d'higiene o subministrades com envàs primari per aliments a granel), es classifiquen com a bosses lleugeres.
- > La globalitat de les bosses de **plàstic oxo-biodegradable** són lleugeres en els supermercats i hipermercats. En canvi, en el comerç urbà només ho són el 66%; el 34% restant són de 50 micres o més (l'any 2015 eren el 61% i el 39%, respectivament). De la mateixa manera s'ha explicat en el cas de les BPNU, tot i que hi ha bosses de plàstic oxo-biodegradable amb un gruix inferior a les 15 micres, s'han classificat com a bosses lleugeres, al no complir els dos requisits de la Directiva per considerar-les bosses molt lleugeres.
- > El 100% de les bosses de **plàstic compostable** i de **plàstic reutilitzable** són lleugeres en tots els formats comercials.

Pel que fa a les **bosses de secció**:

- > El 46% de les **bosses de plàstic d'un sol ús de secció** del comerç urbà tenen un interval de gruix de 15 a 49 micres i, per tant, són considerades com a bosses lleugeres (l'any 2015 eren el 27% de les bosses de plàstic d'un sol ús de secció). En el cas dels supermercats, els hipermercats i els grans magatzems, gairebé la totalitat de les bosses de plàstic d'un sol ús de secció són lleugeres. Per tant, aquestes bosses quedarien afectades per la Directiva europea.
- > Les **bosses de plàstic oxo-biodegradable de secció** de tots els formats comercials són molt lleugeres.

Per tant, el **75,4% de les bosses de plàstic repartides a Catalunya** (de caixa/lliurament a domicili i de secció) **queden afectades per la Directiva europea**. Segons format comercial, el percentatge de l'efecte és del 75,0% al comerç urbà, del 76,9% als supermercats, del 89,6% als hipermercats i del 56,3% als grans magatzems.

Taula 10. Bosses de plàstic distribuïdes a Catalunya a l'any 2016, segons les categories de la Directiva europea i segons format comercial

Bosses de plàstic distribuïdes segons material pel comerç urbà

		Molt lleugeres	Lleugeres	50 micres o més
De caixa/ lliurament a domicili	BPNU		1.254.857.548	120.225.856
	Oxo-biodegradable		15.215.261	7.749.199
	Compostable		6.444.035	
	Reutilitzable			
De secció	Plàstic d'un sol ús	487.124.881	572.574.388	
	Oxo-biodegradable			

Bosses de plàstic distribuïdes segons material pels supermercats

		Molt lleugeres	Lleugeres	50 micres o més
De caixa/ lliurament a domicili	BPNU		62.675.748	
	Oxo-biodegradable		41.496.312	
	Compostable		730.639	
	Reutilitzable		106.194.951	
De secció	Plàstic d'un sol ús	104.641.328	245.501.196	
	Oxo-biodegradable	32.663.687		

Bosses de plàstic distribuïdes segons material pels hipermercats

		Molt lleugeres	Lleugeres	50 micres o més
De caixa/ lliurament a domicili	BPNU		2.965.004	184.516
	Oxo-biodegradable		10.009	
	Compostable		195.389	
	Reutilitzable		19.162.874	
De secció	Plàstic d'un sol ús	1.987.000	12.164.916	
	Oxo-biodegradable	1.848.000		

Bosses de plàstic distribuïdes segons material pels grans magatzems

		Molt lleugeres	Lleugeres	50 micres o més
De caixa/ lliurament a domicili	BPNU			9.513.639
	Oxo-biodegradable			
	Compostable			
	Reutilitzable		8.953.336	
De secció	Plàstic d'un sol ús		3.318.278	
	Oxo-biodegradable			

Font: elaboració pròpia

El 2016 es van lliurar 2.352.459.882 bosses de plàstic lleugeres a Catalunya mentre que el 2015 van ser 1.962.009.157 bosses, el que representa un augment del 19,9% respecte l'any anterior. Paral·lelament, també ha augmentat el consum d'aquest tipus de bossa per habitant de 261 el 2015 a 313 el 2016.

Taula 11. Indicador de consum de bosses de plàstic lleugeres per habitant l'any 2016

POBLACIÓ CATALUNYA 2016	7.522.596
BOSSES LLEUGERES PER HABITANT 2016	313

Evolució dels resultats de consum de bosses 2007 – 2016⁴

La Taula 12 presenta el consum comparat de BPNU en els anys 2007, 2009, 2011, 2012, 2015 i 2016. Tal com s'observa, el comerç urbà ha incrementat des del 2007 el consum de bosses de caixa/lliurament a domicili de plàstic d'un sol ús en un 38,9%, seguint la tendència contrària que la resta de formats, on s'ha registrat una davallada molt notable en el volum de BPNU distribuïdes (del 94,6% en supermercats, del 98,2% en hipermercats, i de 76,2% en grans magatzems).

En total, **entre 2007 i 2016 els establiments comercials s'han repartit un 38,4% menys de BPNU** (el que equival a una reducció de poc més de 900.000 unitats). En canvi, respecte les dades de 2012, hi ha hagut un increment del 23,2% ja que la seva distribució en el comerç urbà ha estat un 28,9% superior a la de 2012. Aquest creixement ha estat especialment fort entre els anys 2015 i 2016, sent del 18% en total (destacant un 20,1% del comerç urbà i un 68,3% dels hipermercats).

Taula 12. Evolució del consum de BPNU per formats comercials

FORMAT COMERCIAL	CONSUM BPNU 2007	CONSUM BPNU 2009	CONSUM BPNU 2011	CONSUM BPNU 2012	CONSUM BPNU 2015	CONSUM BPNU 2016	VARIACIÓ 12-16 (%)	VARIACIÓ 15-16 (%)	VARIACIÓ 07-16 (%)
Comerç urbà	990.027.076	799.696.104	1.149.264.439	1.066.944.826	1.144.871.549	1.375.083.404	28,9%	20,1%	38,9%
Supermercat	1.151.779.755	755.874.494	145.183.404	89.635.761	69.045.638	62.675.748	-30,1%	-9,2%	-94,6%
Hipermercat	172.640.302	106.668.913	36.868.210	5.871.483	1.871.494	3.149.520	-46,4%	68,3%	-98,2%
Gran magatzem	39.899.236	35.358.836	18.044.410	15.172.080	13.626.228	9.513.639	-37,3%	-30,2%	-76,2%
TOTAL	2.354.346.369	1.697.598.347	1.349.360.462	1.177.624.150	1.229.414.909	1.450.422.311	23,2%	18,0%	-38,4%

Font: elaboració pròpia

L'evolució del consum de bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable no es pot analitzar amb el mateix rigor que en el cas de les BPNU perquè fins l'estudi de 2011 no es comptabilitzava de manera diferenciada les bosses de plàstic oxo-biodegradable. En aquest sentit, la sèrie no és fiable fins l'any 2011. Tanmateix, amb les dades disponibles, **s'observa una reducció, respecte 2007, del 35,7%** del lliurament de bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable. Tanmateix, si es compara amb les dades del 2015, s'ha esdevingut un augment del 16,3% en el consum d'aquestes bosses.

⁴ L'estimació del consum de bosses de plàstic al comerç català s'ha fet a partir de l'indicador bàsic, "bosses/m²", aplicat a la superfície comercial total a Catalunya, extreta del Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials (PTSEC) 2006-2009. Si bé les dades de superfície de venda de supermercats, hipermercats i grans magatzems s'han pogut actualitzar gràcies a l'*Anuari 2015, Sector Quotidià en Règim d'Autoservei*, no existeixen dades actuals de superfície del comerç urbà.

Taula 13. Evolució del consum de bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable per formats comercials (BPNU + bossa de plàstic oxo-biodegradable de caixa/liurament a domicili)

FORMAT COMERCIAL	CONSUM 2007	CONSUM 2009	CONSUM 2011	CONSUM 2012	CONSUM 2015	CONSUM 2016	VARIACIÓ 12-16 (%)	VARIACIÓ 15-16 (%)	VARIACIÓ 07-16 (%)
Comerç urbà	990.027.076	799.696.104	1.211.852.409	1.259.479.059	1.157.011.606	1.398.047.864	11,0%	20,8%	41,2%
Supermercat	1.151.779.755	755.874.494	185.765.162	92.630.125	129.580.139	104.172.059	12,5%	-19,6%	-91,0%
Hipermercat	172.640.302	106.668.913	38.802.182	7.188.314	2.475.580	3.159.529	-56,0%	27,6%	-98,2%
Gran magatzem	39.899.236	35.358.836	18.044.410	15.172.080	13.626.228	9.513.639	-37,3%	-30,2%	-76,2%
TOTAL	2.354.346.369	1.697.598.347	1.454.464.162	1.374.469.578	1.302.693.553	1.514.893.091	10,2%	16,3%	-35,7%

Font: elaboració pròpia

El consum de **bosses de plàstic no compostable de caixa/liurament a domicili** s'ha reduït respecte 2007 en un 30%. Respecte 2015, el consum ha augmentat en un 17,1%, destacant l'augment en més d'un 20% al consum urbà, i per contra, la davallada en un 12,3% a grans magatzems.

Taula 14. Evolució del consum de bosses de plàstic no compostable de caixa/liurament a domicili (BPNU + bossa de plàstic oxo-biodegradable de caixa/liurament a domicili + bossa de plàstic reutilitzable de caixa/liurament a domicili), anys i variació relativa

FORMAT COMERCIAL	CONSUM 2007	CONSUM 2009	CONSUM 2011	CONSUM 2012	CONSUM 2015	CONSUM 2016	VARIACIÓ 12-16 (%)	VARIACIÓ 15-16 (%)	VARIACIÓ 07-16 (%)
Comerç urbà	990.027.076	799.696.104	1.211.852.409	1.259.479.059	1.157.011.606	1.398.047.864	11,0%	20,8%	41,2%
Supermercat	1.151.779.755	755.874.494	218.667.358	123.890.428	208.822.892	210.367.010	69,8%	0,7%	-81,7%
Hipermercat	172.640.302	106.668.913	42.375.755	18.704.980	22.071.054	22.322.403	19,3%	1,1%	-87,1%
Gran magatzem	39.899.236	35.358.836	29.511.142	19.861.189	21.068.413	18.466.975	-7,0%	-12,3%	-53,7%
TOTAL	2.354.346.369	1.697.598.347	1.502.406.664	1.421.935.656	1.408.973.965	1.649.204.252	16,0%	17,1%	-30,0%

Font: elaboració pròpia

Tot seguit, es presenten els **principals indicadors de consum** amb la seva variació percentual (Taula 15). **Entre 2007 i 2016 el nombre d'unitats de BPNU per habitant s'ha reduït en un 52%**, passant de 327 a 193 unitats de BPNU per habitant. En canvi, respecte 2012, ha incrementat un 23,6% el nombre d'unitats.

Taula 15. Evolució dels principals indicadors de consum de BPNU a Catalunya

INDICADOR	2007	2009	2011	2012	2015	2016	VARIACIÓ 12-16 (%)	VARIACIÓ 15-16 (%)	VARIACIÓ 07-16 (%)
Unitats BPNU per habitant	327	227	179	156	164	193	23,6%	17,7%	-40,9%
Unitats BPNU per llar	911	641	465	405	416	492	21,4%	18,3%	-46,0%
Plàstic BPNU per habitant (Kg.)	2,6	1,5	1,0	1,0	1,4	2,2	115,3%	49,5%	-17,2%
Plàstic BPNU per llar (Kg.)	7,2	4,2	2,5	2,6	3,7	5,5	111,2%	50,2%	-23,7%

Font: elaboració pròpia

Finalment, a la Taula 16 es mostra l'evolució dels indicadors del consum de bosses comercials:

> **BPNU**

- > **BPNU + bosses de plàstic oxo-biodegradable de caixa/lliurament a domicili:** són les bosses objecte de reducció del PRECAT20 que les defineix com bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable.
- > **BPNU + bosses de plàstic oxo-biodegradable + bosses de plàstic reutilitzable de caixa/lliurament a domicili:** bosses que queden afectades per l'article 195 de la Llei 5/2017 que prohibeix el lliurament gratuït de bosses de plàstic no compostable de caixa/lliurament a domicili.

Cal remarcar que l'indicador de **bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable** de 2007 no té el mateix rigor que l'indicador de BPNU per habitant perquè fins a l'estudi de 2011 no es comptabilitzaven de manera diferenciada les bosses de plàstic oxo-biodegradable. No obstant això, amb les dades disponibles, i respecte 2007, l'indicador de les **bosses comercials amb nanses d'un sol ús de plàstic no biodegradable** ha disminuït en un 38,3%, passant de 327 a 201 bosses consumides per habitant. Si es diferencia entre el comerç urbà i la resta de formats comercials, en concordança amb els objectius de reducció del PRECAT20, s'observa una reducció del 91,8% en el comerç de gran distribució (supermercats, hipermercats i grans magatzems) i un augment del 35,4% en el comerç urbà.

En quant al consum de les **bosses comercials de plàstic no compostables**, és a dir, aquelles que queden afectades per l'article 195 de la Llei 5/2017, s'observa que, des de l'any 2007, s'han deixat de consumir el 33,2% d'aquest tipus de bosses. No obstant això, la tendència des del 2012 és a l'alça (ha augmentat un 16,1%), situant-se a les 218 bosses de plàstic no compostable per habitant el 2016. Aquesta tendència, ve donada per l'augment del consum de bosses de caixa/lliurament a domicili de plàstic oxo-biodegradable i plàstic reutilitzable al comerç urbà.

Taula 16. Evolució dels principals indicadors de consum de BPNU a Catalunya

INDICADOR	2007	2012	2015	2016	VARIACIÓ 12-16 (%)	VARIACIÓ 15-16 (%)	VARIACIÓ 07-16 (%)
Comerç urbà							
BPNU	137	141	152	183	29,7%	19,9%	33,1%
BPNU + plàstic oxo-biodegradable (PRECAT20)	137	166	154	186	11,7%	20,6%	35,4%
BPNU + plàstic oxo-biodegradable + plàstic reutilitzable (Llei 5/2017)	137	166	154	186	11,7%	20,6%	35,4%
Comerç de gran distribució							
BPNU	189	15	11	10	-31,5%	-11,1%	-94,7%
BPNU + plàstic oxo-biodegradable (PRECAT20)	189	15	19	16	2,3%	-19,9%	-91,8%
BPNU + plàstic oxo-biodegradable + plàstic reutilitzable (Llei 5/2017)	189	21	34	32	50,0%	-4,1%	-83,0%
TOTAL							
BPNU	327	156	164	193	24,0%	17,7%	-40,9%
BPNU + plàstic oxo-biodegradable (PRECAT20)	327	182	174	201	10,9%	16,1%	-38,3%
BPNU + plàstic oxo-biodegradable + plàstic reutilitzable (Llei 5/2017)	327	188	188	218	16,1%	16,2%	-33,2%

Font: elaboració pròpia

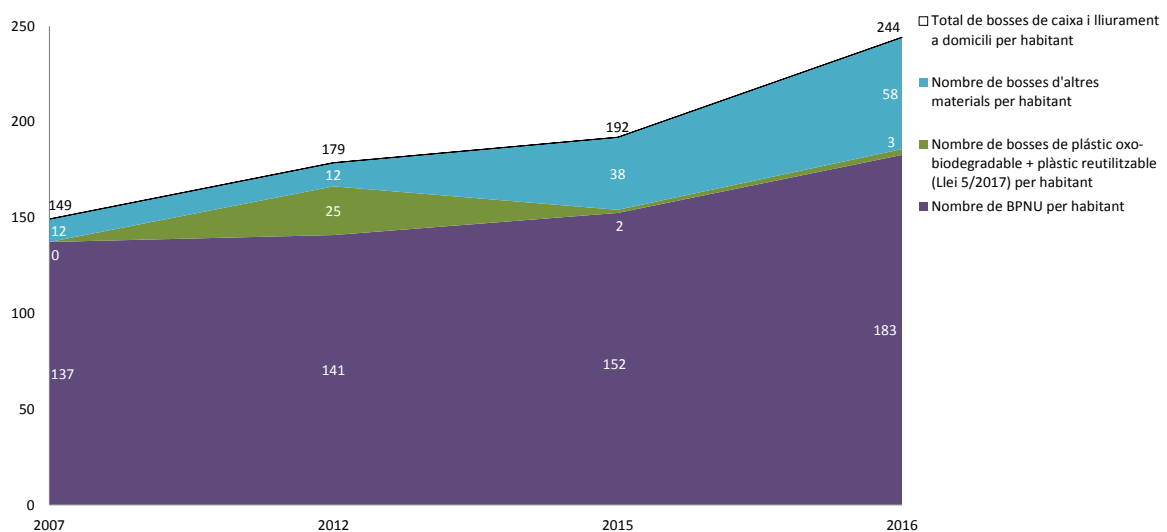
Pel que fa al consum de **bosses comercials de materials alternatius al plàstic no compostable**, l'any 2016 s'ha produït un consum de 61 bosses d'aquest tipus per habitant a tots els formats comercials, representant un 21,9% del total.

Si s'observa el **nombre de bosses comercials de caixa i lliurament a domicili per habitant** consumides entre els anys 2007 i 2016 (Gràfic 8), es destaca l'augment del consum total de bosses des de l'any 2012, encara que es manté un nivell més baix de consum respecte 2007. Aquest augment és causat per l'augment en el consum de BPNU i bosses de paper al comerç urbà al mateix període.

Pel que fa al comerç de gran distribució (Gràfic 7), després de la reducció substancial de 2007 a 2012, el total del consum de bosses de caixa i lliurament a domicili s'ha mantingut relativament estable al període 2012-2016, tot i que s'han esdevingut canvis en l'ús dels diferents tipus de bosses:

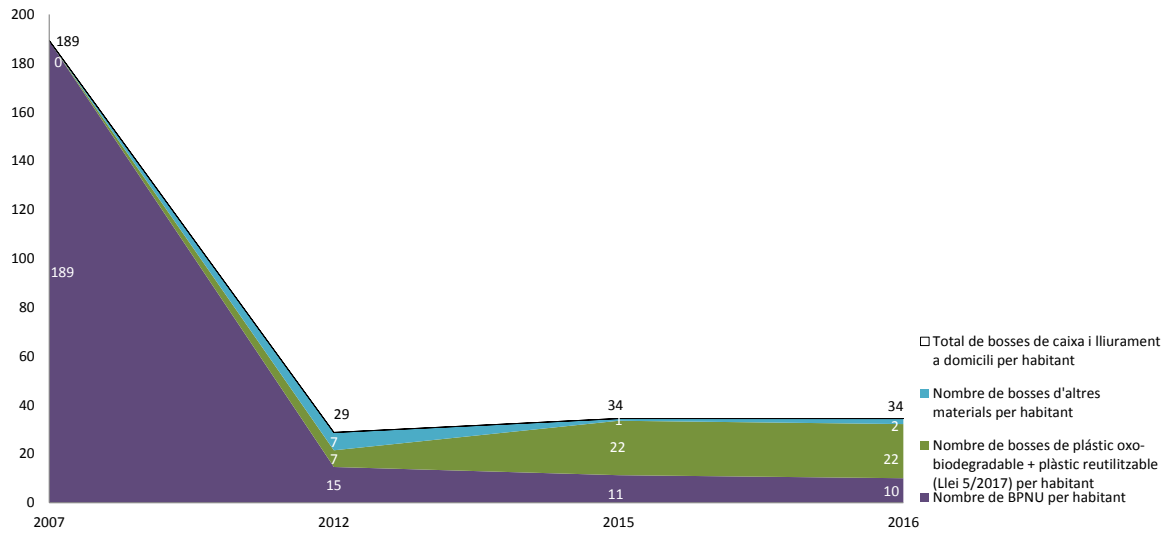
- el consum de BPNU s'ha reduït en un terç, passant de 15 a 10 les bosses consumides per habitant.
- les bosses de plàstic oxo-biodegradable i de plàstic reutilitzable s'han incrementat, passant de 7 a 22 bosses consumides per habitant en el mateix període. D'aquestes 22, un 23,6% ha correspost al primer tipus i un 76,4% al segon.
- la resta de bosses (paper, ràfia, roba, etc.) han reduït el seu consum de 7 a 2 bosses per habitant.

Gràfic 6. Evolució del consum de bosses de caixa i lliurament a domicili per habitant al comerç urbà

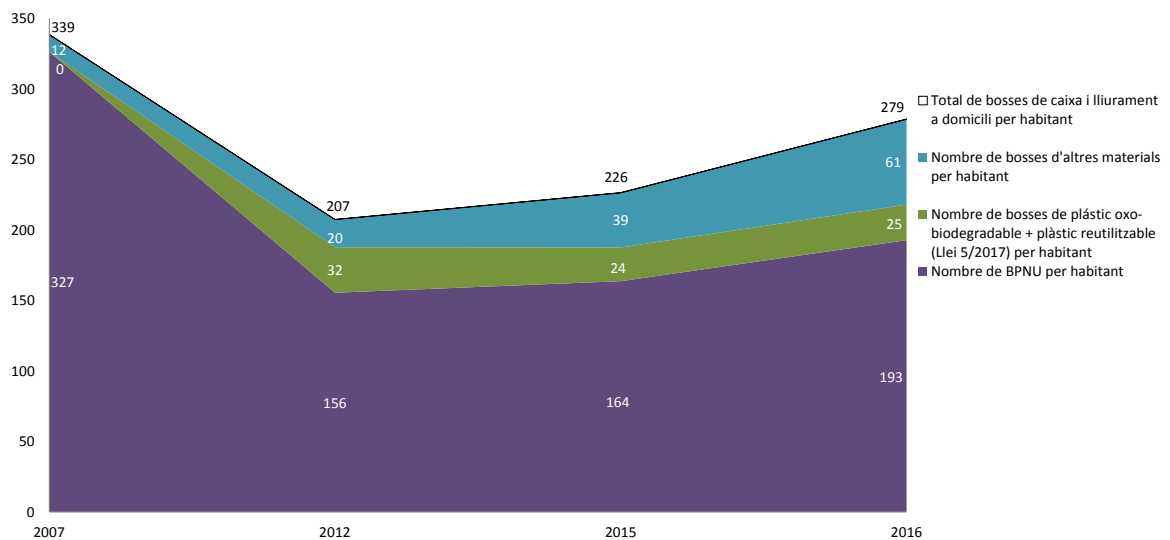
Font: elaboració pròpia

Gràfic 7. Evolució del consum de bosses de caixa i lliurament a domicili per habitant al comerç de gran distribució

Font: elaboració pròpia

Gràfic 8. Evolució del consum de bosses de caixa i lliurament a domicili per habitant a Catalunya

Font: elaboració pròpia

Metodologia

Un element fonamental de la metodologia per a mesurar el consum de bosses a partir de l'experiència del sector comercial, que n'és el principal subministrador, és la determinació de les superfícies comercials, que permeten quantificar el consum de bosses per metre quadrat. La disponibilitat de dades de "bosses/m²" és el que permet extrapolar les dades obtingudes a través d'enquesta o recollida d'informació directa dels operadors comercials al conjunt del comerç català. Per coherència metodològica amb les edicions de 2007, 2009, 2011, 2012 i 2015 de l'*Estudi sobre el consum de bosses de plàstic*, s'ha considerat com a base de càlcul de superfícies la informació facilitada pel Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials 2006-2009.

Les dades de superfície que s'han utilitzat com a base per al càlcul del consum de bosses l'any 2016 són les següents:

Taula 17. Distribució de superfícies comercials a Catalunya per subsectors i formats comercials

SUBSECTOR	TOTAL SUPERFÍCIE m ²	SUPERMERCAT SUPERFÍCIE m ²	HIPERMERCAT SUPERFÍCIE m ²	GRAN MAGATZEM SUPERFÍCIE m ²	COMERÇ URBÀ SUPERFÍCIE m ²
Quotidià alimentari	2.978.118	1.524.734			1.453.384
Quotidià no alimentari	385.555				385.555
Equipament de la llar	2.490.257				2.490.257
Equipament de la persona	1.311.428				1.311.428
Automoció i carburants	1.215.294				1.215.294
Cultura i lleure	555.692				555.692
Comerç mixt	1.108.670		362.412	208.897	537.361
Altres	321.541				321.541
TOTAL	10.366.555	1.524.734	362.412	208.897	8.270.512

FONT: elaboració pròpia a partir de PTSEC 2006-2009 i Anuari Sector quotidià en règim d'autoservei 2017

El consum de bosses en l'àmbit del comerç urbà s'ha estimat a través d'una entrevista a una mostra significativa de 406 establiments comercials a Catalunya, ubicats a l'Eixample de Barcelona (74,4% de la mostra), a Mollerussa (18%) i a Tàrraga (7,6%). En la present edició, Cervera no ha format part de la mostra, atesa la reduïda incidència de les enquestes realitzades a comerços d'aquesta ciutat segons els resultats de la darrera edició. La distribució de la mostra s'ha realitzat en base al pes de la superfície comercial de cada subsector d'activitat a Catalunya, amb un resultat que respon a la distribució real del sector a Catalunya, d'acord amb el PTSEC.

Per a estimar el consum de bosses de plàstic de supermercats, hipermercats i grans magatzems, s'ha dut a terme un procés de recollida d'informació directa a una mostra àmplia d'operadors d'ensenyas comercials de format no individual amb establiments a Catalunya l'any 2016. Les dades obtingudes han estat les finals en el cas dels hipermercats i grans magatzems a Catalunya ja que s'ha consultat a tot l'univers. En el cas dels supermercats, on la mostra ha cobert el 86% dels establiments i el 87% de la superfície d'aquest format comercial, els resultats han estat posteriorment extrapolats al conjunt de la superfície.

Les ensenyes de supermercats que han aportat informació són les següents:

- > Grup Auchan (Hiper Simply, Simply Market, i Simply City)
- > Grup Bon Preu (Bon Preu i Esclat)
- > Grup Carrefour (Carrefour Market i MiniHiper Carrefour)
- > Grup Condis
- > Grup Sorli (Sorli Discau i Sorli Emocions)
- > Grup Eroski (Caprabo)
- > CEDAC: que inclou els supermercats dels següents grups: Consum, DIA, Fragadis, Mercadona, SUPSA.

Pel que fa als hipermercats, s'ha aconseguit informació de la totalitat d'ensenyes que operen a Catalunya; en concret, 53 establiments, els comptabilitzats a l'*Anuari del Sector Quotidià 2015*, de les següents ensenyes:

- > Grup Auchan (Alcampo i Hiper Simply)
- > Grup Bon Preu (Esclat)
- > Grup Carrefour (Carrefour Market, Hipermercados Carrefour i MiniHiper Carrefour)
- > Grup d'empreses El Corte Inglés (Hiperacor i El Corte Inglés)
- > Grup Eroski (Caprabo i Eroski)

Els Grans Magatzems estan representats per una única marca, El Corte Inglés, que ha facilitat informació pels 9 establiments que té a Catalunya.

www.daleph.com